

Analiza stanja sustava civilne zaštite na području grada Rijeke u 2017. godini

Zakon o sustavu civilne zaštite ("Narodne novine" broj 82/15) određuje civilnu zaštitu kao sustav organiziranja sudionika, operativnih snaga i građana za ostvarivanje zaštite i spašavanja ljudi, životinja, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša u velikim nesrećama i katastrofama i otklanjanja posljedica terorizma i ratnih razaranja.

Sustav civilne zaštite obuhvaća mjere i aktivnosti (preventivne, planske, organizacijske, operativne, nadzorne i financijske) kojima se uređuju prava i obveze sudionika, ustroj i djelovanje svih dijelova sustava civilne zaštite i način povezivanja institucionalnih i funkcionalnih resursa sudionika koji se međusobno nadopunjuju u jedinstvenu cjelinu radi smanjenja od katastrofa te zaštite i spašavanja građana, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša od posljedica prirodnih, tehničko-tehnoloških velikih nesreća i katastrofa, otklanjanja posljedica terorizma i ratnih razaranja.

Sustav civilne zaštite ustrojava se na lokalnoj, područnoj (regionalnoj) i državnoj razini, a povezuje resurse i sposobnosti sudionika, operativnih snaga i građana u jedinstvenu cjelinu radi smanjenja rizika od katastrofa, pružanja brzog i optimalnog odgovora na prijetnje i opasnosti nastanka te ublažavanja posljedica velike nesreće i katastrofe.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su organizirati poslove iz svog samoupravnog djelokruga koji se odnose na planiranje, razvoj, učinkovito funkcioniranje i financiranje sustava civilne zaštite.

U tom smislu, navedenim zakonom određeno je da predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, na prijedlog izvršnog tijela, razmatra i usvaja godišnju analizu stanja i godišnji plan razvoja sustava s financijskim učincima za trogodišnje razdoblje te smjernice za organizaciju i razvoj sustava koje se razmatraju i usvajaju svake četiri godine.

Nadalje, određuje se da izvršno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koordinira djelovanje operativnih snaga sustava civilne zaštite osnovanih za područje te jedinice u velikim nesrećama i katastrofama uz stručnu potporu nadležnog stožera civilne zaštite.

Operativne snage zaštite i spašavanja Grada Rijeke sastoje se od:

- Stožera Civilne zaštite Grada Rijeke
- Javne vatrogasne postrojbe Grada Rijeke
- Dobrovoljnih vatrogasnih društava Sušak-Rijeka i Drenova
- Gradskog društva Crvenog križa Rijeka
- Hrvatske gorske službe spašavanja – Stanica Rijeka
- Postrojbe civilne zaštite za spašavanje iz ruševina na području grada Rijeke
- Postrojbe civilne zaštite opće namjene na području grada Rijeke
- Povjerenika civilne zaštite
- Službi i postrojbi pravnih osoba koje se zaštitom i spašavanjem bave u svojoj redovitoj djelatnosti, određenih Odlukom o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite na području grada Rijeke.

OPĆI DIO

Sustav civilne zaštite na području grada Rijeke u 2017. godini temeljio se na sljedećim aktima:

- Smjernicama za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite na području grada Rijeke za razdoblje 2017. – 2020. godine ("Službene novine Grada Rijeke " broj 2/17);
- Godišnjem planu razvoja sustava civilne zaštite na području grada Rijeke s financijskim učincima za trogodišnje razdoblje ("Službene novine Grada Rijeke" broj 2/17);
- Analizi stanja sustava civilne zaštite na području grada Rijeke u 2016. godini (prihvaćena na sjednici Gradskog vijeća Grada Rijeke na sjednici 9. ožujka 2017. godine);
- Planu vježbi civilne zaštite u 2017. godini (donio je Gradonačelnik Grada Rijeke 14. veljače 2017. godine)
- Odluci o donošenju Plana zaštite i spašavanja za područje grada Rijeke ("Službene

novine Grada Rijeke" broj 6/15);

- Procjeni ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija za područje grada Rijeke (usvojio Gradonačelnik u mjesecu srpnju 2015. godine);
- Planu zaštite od požara i tehnoloških eksplozija na području grada Rijeke (usvojen na sjednici Gradskog vijeća Grada Rijeke 9. travnja 2015. godine);
- Odluci o imenovanju Stožera zaštite i spašavanja za područje grada Rijeke ("Službene novine Primorsko goranske županije" broj 27/13);
- Odluci o osnivanju Stožera civilne zaštite Grada Rijeke ("Službene novine Grada Rijeke" broj 9/17);
- Poslovniku o radu Stožera civilne zaštite Grada Rijeke ("Službene novine Grada Rijeke" broj 9/17);
- Planu pozivanja Stožera zaštite i spašavanja – (donio je Gradonačelnik Grada Rijeke 4. studenog 2013. godine);
- Odluci o ustrojavanju Postrojbe civilne zaštite na području grada Rijeke ("Službene novine Primorsko goranske županije" broj 21/09);
- Odluci o ustrojavanju Postrojbe civilne zaštite za spašavanje iz ruševina na području grada Rijeke ("Službene novine Primorsko goranske županije" broj 43/10);
- Odluci o imenovanju povjerenika civilne zaštite na području grada Rijeke, ("Službene novine Primorsko goranske županije" broj 44/12);
- Programu aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara na području grada Rijeke za 2017. godinu, (donio je Gradonačelnik Grada Rijeke 19. lipnja 2017. godine);
- Odluci o ustrojavanju Motriteljsko-dojavne službe ("Službene novine Grada Rijeke" broj 5/17);
- Planu motrenja, čuvanja i ophodnje otvorenog prostora i građevina za koje prijete povećana opasnost od nastajanja i širenja požara ("Službene novine Grada Rijeke" broj 5/17);
- Odluci o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite na području grada Rijeke ("Službene novine Grada Rijeke" broj 8/16);
- Odluci o imenovanju članova Gradskog povjerenstva za procjenu šteta od elementarnih nepogoda Grada Rijeke ("Službene novine Primorsko goranske županije" broj 6/12);
- Operativnom programu održavanja nerazvrstanih cesta i ostalih javno-prometnih površina u zimskim uvjetima 2017/2018. (donio je Gradonačelnik Grada Rijeke 7. studenog 2017. godine).

1. STANJE SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE NA PODRUČJU GRADA RIJEKE - OPERATIVNE SNAGE

U 2017. godini na području grada Rijeke nije bilo ugroza koje su zahtijevale aktiviranje snaga izvan snaga kojima je zaštita i spašavanje redovita djelatnost. Ističemo da je tijekom kolovoza na širem području Rijeke evidentirano tridesetak slabijih potresa koji su izazvali uznemirenje manjeg dijela stanovništva, no drugih posljedica nije bilo.

U svibnju je službeno otvoren helidrom na Delti u svrhu hitnih medicinskih letova čime je konačno riješen problem sletišta za pružanje hitne helikopterske medicinske pomoći. U prošlosti je helidrom bio stacioniran na Trsatu, ali se prestao koristiti zbog izgradnje Sveučilišnog kampusa u neposrednoj blizini i na dijelu samog helidroma. Do izgradnje helidroma na Delti privremeno su korišteni helidromi na Grobniku i otoku Krku. Lokacija na Delti odabrana je u suradnji s Ministarstvom obrane Republike Hrvatske, budući su tu lokaciju piloti helikoptera ocijenili kao najpovoljniju na području cijelog grada Rijeke s aspekta sigurnosti letova, a nalazi se otprilike na istoj udaljenosti od oba lokaliteta Kliničkog bolničkog centra Rijeke.

U svrhu uređenja helidroma i postavljanja zaštitne ograde od strane Grada Rijeke i *Rijeka prometa* ukupno je utrošeno oko 343.000,00 kuna.

Grad Rijeke je 2016. godine nabavio dva radio uređaja s pratećom opremom, kojima je tijekom 2017. opremljena prostorija za rad potpurnog komunikacijskog centra u slučaju velikih nesreća.

Povodi za realizaciju ovog projekta bile su teškoće u telekomunikacijskoj strukturi tijekom ledoloma u Gorskom kotaru i poplava u istočnoj Slavoniji 2014. te izbjegličkog vala u prihvatnom centru Opatovac 2015. godine.

Odgovor na takve situacije je razvijanje potpornih samodostatnih telekomunikacijskih sustava koji su kompatibilni i interoperabilni sa sustavom civilne zaštite. Takvi sustavi moraju ostati funkcionalni u prvim satima i danima za vrijeme i neposredno nakon velike nesreće ili katastrofe sa zadaćom da se operativne snage zaštite i spašavanja mogu organizirati te u što kraćem vremenu početi pružati koordiniranu pomoć na ugroženom području.

Projekt djeluje kao izdvojeno zapovjedno mjesto s autonomijom od 48 i više sati s kojeg bi se moglo komunicirati i koordinirati snagama sustava civilne zaštite na gradskoj razini (Javna vatrogasna postrojba Grada Rijeke, postrojbe civilne zaštite, Hrvatska gorska služba spašavanja – Stanica Rijeka) i županijskoj razini (Županijski centar 112), s mogućnošću komunikacije s državnim nivoom (Državni centar 112), ali i s međunarodnim snagama zaštite i spašavanja koje bi bile pozvane u pomoć.

1.1. STOŽER ZAŠTITE I SPAŠAVANJA – STOŽER CIVILNE ZAŠTITE

Stožer zaštite i spašavanja na području grada Rijeke održao je sjednicu 6. veljače 2017. godine na kojoj su usvojeni Analiza stanja sustava civilne zaštite na području grada Rijeke u 2016. godini, Godišnji plan razvoja sustava civilne zaštite na području grada Rijeke s financijskim učincima za trogodišnje razdoblje, Plan vježbi civilne zaštite u 2017. godini, prijedlog Smjernica za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite na području grada Rijeke u razdoblju 2017. – 2020. godine, Program rada Stožera zaštite i spašavanja – Stožera civilne zaštite za 2017. godinu, kao i informacije o novostima nakon donošenja podzakonskih akata na temelju Zakona o sustavu civilne zaštite te o budućem preustroju postrojbi civilne zaštite.

Sukladno zakonskim propisima, Gradsko vijeće Grada Rijeke je na sjednici 26. listopada 2017. donijelo Odluku o stavljanju van snage Odluke o osnivanju Stožera zaštite i spašavanja za područje grada Rijeke („Službene novine Grada Rijeke“ broj 8/17), a Gradonačelnik Grada Rijeke je 7. studenoga 2017. donio Odluku o osnivanju Stožera civilne zaštite Grada Rijeke („Službene novine Grada Rijeke“ broj 9/17).

Nakon osnivanja Stožera civilne zaštite Grada Rijeke 21. prosinca 2017. održana je konstituirajuća sjednica na kojoj su članovima prezentirane informacije o predstojećoj izradi Procjene rizika od velikih nesreća za područje grada Rijeke, preustroju postrojbi civilne zaštite u 2017. godini, početku rada potpornog komunikacijskog centra u slučaju velikih nesreća, kao i informacije o radu helidroma Delta, o nabavci opreme za pripadnike postrojbi civilne zaštite te edukaciji članova Stožera civilne zaštite Grada Rijeke.

Tijekom prosinca provedena je edukacija dijela članova Stožera civilne zaštite Grada Rijeke od strane Državne uprave za zaštitu i spašavanje. Većina ostalih članova Stožera civilne zaštite Grada Rijeke prošli su navedenu edukaciju prije nekoliko godina kao članovi tadašnjeg Stožera zaštite i spašavanja za područje grada Rijeke.

1.2. POSTROJBE CIVILNE ZAŠTITE I DRUGE OPERATIVNE SNAGE CIVILNE ZAŠTITE

1.2.1. Postrojbe civilne zaštite

Nakon donošenja Pravilnika o kriterijima o zdravstvenoj sposobnosti koje moraju ispunjavati pripadnici postrojbi civilne zaštite, kriterijima za raspoređivanje i uvjetima za imenovanje povjerenika civilne zaštite i njegovog zamjenika ("Narodne novine" broj 98/16) u kojem se za pripadnike specijalističkih postrojbi određuje obvezni prethodni zdravstveni pregled, psihologijsko testiranje, kao i testiranje kondicijske spremnosti koju provjerava kineziolog, ali i sve lošijim odazivom obveznika sa svakom aktivnošću postrojbi civilne zaštite, pojavila se potreba preustroja postrojbi civilne zaštite Grada Rijeke.

Dosadašnji pripadnici koji su se temeljem upućenog pisanog poziva izjasnili da i nadalje žele biti pripadnici civilne zaštite, priključuju se timu za spašavanje iz ruševina odnosno timu za logistiku.

Okosnicu tima za spašavanje iz ruševina na području grada Rijeke čine vatrogasci Javne

vatrogasne postrojbe Grada Rijeke osposobljeni za spašavanje iz ruševina, a kojima se pridodaju vatrogasci iz dobrovoljnih vatrogasnih društava Sušak-Rijeka i Drenova, preostali dosadašnji pripadnici postrojbe civilne zaštite Grada Rijeke za spašavanje iz ruševina, vodiči pasa iz Hrvatske udruge za obuku potražnih pasa – Grupa potražnih pasa Rijeke te djelatnici Zavoda za hitnu medicinu Primorsko-goranske županije kao medicinska ekipa u postrojbi.

Činjenica da je Javna vatrogasna postrojba Grada Rijeke nositelj spašavanja iz ruševina (22 vatrogasca prošla su osposobljavanje za spašavanje iz ruševina) sigurno će biti pozitivna okolnost zbog koordinacije i učinkovitosti djelovanja s dobrovoljnim vatrogascima osposobljenim za spašavanje iz ruševina.

Zapovjedni kadar tima za logistiku će biti iz reda Javne vatrogasne postrojbe Grada Rijeke, a pripadnike tima će sačinjavati preostali pripadnici postrojbe opće namjene civilne zaštite Grada Rijeke, pripadnici Saveza izviđača Rijeka te Gradskog društva Crvenog križa Rijeka.

U slučaju dobrog odaziva građana na javni poziv za dragovoljno uključivanje u civilnu zaštitu Grada Rijeke, moguće je tijekom 2018. godine izvršiti djelomičnu popunu ljudstvom postojećih postrojbi.

U rujnu je za potrebe Regionalne konferencije u Opatiji u sklopu Projekta "SEE URBAN – Izgradnja akcijske mreže urbane otpornosti u Jugoistočnoj Europi" izvedena pokazna vježba spašavanja iz ruševina na poligonu Šapjane.

U vježbi su sudjelovali predstavnici Javne vatrogasne postrojbe Grada Rijeke, kao i udruge iz sustava civilne zaštite s riječkog područja.

Predstavljeno je pretraživanje ruševina upotrebom specijalističke opreme i potražnih pasa, kao i spašavanje osoba iz ruševina, s visina i dubina te trijaža ozlijeđenih i medicinsko zbrinjavanje.

Tijekom održavanja vježbe bio je osiguran i video prijenos na web stranici SEE URBAN projekta, tako da je vježbu mogla popratiti, uz sudionike Regionalnog sastanka, i šira domaća i međunarodna javnost.

1.2.2. Opremanje kolektivnom opremom

Tijekom 2017. godine nastavilo se s nabavom kolektivne opreme – kupljen je seizmički detektor i kamera za traganje i komunikaciju 2 u 1 marke Leader Hasty (poznatiji i pod nazivima vibrafon i vibraskop) te je u tu svrhu utrošeno 115.000,00 kuna, što je i cjelokupni iznos realiziran za nabavku opreme za postrojbe civilne zaštite u 2017. godini.

Navedeni uređaji omogućuju pretraživanje za ljudima zatrpanim u ruševinama i svakako su nužna oprema u spašavanju iz ruševina.

Potrebno je istaknuti kako je navedena oprema nabavljena u dogovoru sa stručnim osobama iz Javne vatrogasne postrojbe Grada Rijeke.

Nakon preseljenja skupne opreme civilne zaštite u skladište koje se nalazi unutar Javne vatrogasne postrojbe Grada Rijeke, oprema civilne zaštite stalno je na raspolaganju, odnosno moguće ju je koristiti 24 sata dnevno.

U svrhu potreba civilne zaštite u 2017. godini realizirano je 122.725,58 kuna čime je obuhvaćena nabavka skupne opreme postrojbi civilne zaštite i održavanje pokazne vježbe u Šapjanama.

1.2.3. Povjerenici civilne zaštite

Sukladno Planu zaštite i spašavanja za područje grada Rijeke, Gradonačelnik Grada Rijeke je na temelju prijedloga vijeća mjesnih odbora i Područnog ureda Državne uprave za zaštitu i spašavanje, imenovao dana 5. studenog 2012. godine 42 povjerenika civilne zaštite za 29 mjesnih odbora.

1.3. VATROGASTVO

Vatrogasne postrojbe na području grada Rijeke pored gašenja požara i spašavanja ljudi i imovine, kontinuirano u okviru svojih nadležnosti provode i preventivne mjere zaštite od požara s ciljem smanjenja broja požara i nesreća, odnosno ublažavanja posljedica.

Na području grada Rijeke djeluju Javna vatrogasna postrojba Grada Rijeke, Dobrovoljna vatrogasna društva Sušak-Rijeka i Drenova, kao i profesionalne vatrogasne postrojbe u gospodarstvu Luke Rijeka d.d. i 3. MAJ Brodogradilište d.d. Rijeka.

1.3.1. TEMELJNE AKTIVNOSTI

Javna vatrogasna postrojba Grada Rijeke u 2017. godini kontinuirano je obavljala svoju temeljnu djelatnost gašenja požara, spašavanja ljudi i imovine, sudjelovala je u provedbi preventivnih mjera zaštite od požara te nastavila rad i aktivnosti u cilju povećanja operativnosti i podizanja nivoa zaštite od požara u gradu Rijeci.

U radu Gradske vatrogasne zajednice Rijeka udruženo aktivno sudjeluju predstavnici Javne vatrogasne postrojbe Grada Rijeke i predstavnici dobrovoljnih vatrogasnih društava Sušak – Rijeka i Drenova s predstavnicima vatrogasnih postrojbi u gospodarstvu - Luke Rijeka d.d. i 3. MAJ Brodogradilište d.d. Rijeka.

1.3.2. PREGLED INTERVENCIJA U GRADU RIJECI U 2017. GODINI

Javna vatrogasna postrojba Grada Rijeke je u 2017. godini izvršila ukupno 1.219 intervencija.

Na području grada Rijeke ukupno je bilo 658 požara, a obavljene su i 545 tehničke intervencije.

Intervenirano je još na 16 dojava, međutim do dolaska vatrogasaca građani su sami uklonili opasnosti, odnosno ugasili početne požare ili se radilo o lažnim dojavama ili krivim procjenama dojavitelja.

Na području grada Rijeke izvršeno je 1.003 intervencija, u gradovima i općinama „riječkog prstena“ – 210, dok je kao ispomoć u drugim županijama izvršeno šest intervencija.

Najveći broj požara nastao je na požarima kontejnera za smeće - 174, otvorenom prostoru – 138 te na dimnjacima i dimovodnim kanalima - 138.

Požara stambenih objekata bilo je - 52.

Ukupno je izvršeno 10% više intervencija nego u 2016. godini.

Velikih požara na objektima koji su izazvali velike materijalne štete i koji bi zahtijevali evakuaciju stanara ili veći prekid proizvodnog procesa nije bilo.

Nije bilo većeg broja intervencija uzrokovanih jakim vjetrovima ili obilnim oborinama.

Na intervencijama nije bilo težih ozljeđivanja vatrogasaca.

Broj požara na otvorenom prostoru je podjednak kao prijašnjih godina, ali nisu zabilježeni požari velikih razmjera.

Dobrovoljna vatrogasna društva Sušak-Rijeka i Drenova su, uz preventivne aktivnosti, dežurstva i ophodnje, višekratno bila u pripravnosti, a na poziv Vatrogasnog operativnog centra uključivali su se u gašenje požara na otvorenom prostoru ili u otklanjanju posljedica nevremena.

Uspoređujući broj i vrste intervencija s prijašnjim godinama može se zaključiti da su vatrogasci odradili veliki posao, bez velikih materijalnih šteta ili stradanja.

1.3.3. PROGRAM VLADE RH U PROVEDBI POSEBNIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Početak ljetne požarne sezone, a temeljem obaveza koje su proizašle iz Programa Vlade Republike Hrvatske u provedbi preventivnih mjera zaštite od požara izvršene su slijedeće obveze:

- ažuriranje Plana zaštite od požara i tehnoloških eksplozija,
- dobrovoljna vatrogasna društva Sušak-Rijeka i Drenova obavljala su u dane velike i vrlo velike opasnosti od požara motrenje i ophodnje šumskih predjela,
- ustrojeno je vatrogasno dežurstvo u DVD-ima u popodnevnim i večernjim satima također u dane velike i vrlo velike opasnosti,
- s HŽ Infrastrukturuom d.o.o. koordinirane su aktivnosti na smanjenju broja požara kroz preventivne aktivnosti čišćenja i spaljivanja pružnog pojasa, pripravnosti vlaka i posade za slučaj požara uz prugu,
- obavljen je obilazak šumskih prometnica, na području Drenove, Kostrene i Hreljina. Ceste, odnosno njihova prohodnost, evidentirana su u GIS aplikaciji i uređajima za navigaciju,

- sve aktivnosti koordinirane su putem Vatrogasnog operativnog centra i zapovjedništva Postrojbe.

1.3.4. ŠKOLOVANJE, OSPOSOBLJAVANJE I UNAPREĐENJA SLUŽBE

U vatrogasnoj postrojbi kontinuirano se provodi osposobljavanje i uvježbavanje.

U cilju upoznavanja s požarnim opasnostima izvršen je obilazak i zajedničke vježbe s više pravnih osoba u kojima su povećane opasnosti za nastanak i širenje požara.

Vatrogasne postrojbe (Javna vatrogasna postrojba Grada Rijeke, dobrovoljna vatrogasna društva Sušak-Rijeka i Drenova) sudjelovale su u prezentaciji vatrogasne djelatnosti po osnovnim školama i vrtićima u Rijeci. Tom je prilikom djeci, odgojiteljicama, učenicima i učiteljima demonstrirano gašenje početnih požara, a provedene su i vježbe evakuacije iz osnovnih škola.

Također su za zainteresirane gospodarske subjekte organizirani tečajevi "protupožarnog minimuma", među kojima je bilo i 94 zaposlenika gradske uprave i osnovnih škola.

U suradnji s vatrogasnom zajednicom Primorsko-goranske županije organiziran je stručni skup s temama iz vatrogastva i zaštite od požara, koji je bio vrlo dobro posjećen i prihvaćen.

Organiziran je i stručni skup „Sigurnost u vatrogastvu“ s velikim brojem predavača i posjetitelja iz Hrvatske i inozemstva.

Vježbe izvan Postrojbe:

- svibanj - sudjelovanje u izvođenju vatrogasne vježbe: Gašenje požara otvorenog prostora Šapjane
- svibanj - obuka za pripadnike specijalističke postrojbe civilne zaštite za spašavanje iz ruševina Primorsko-goranske županije i Županijskog društva Crvenog križa Primorsko-goranske županije
- rujanj – vježba „Migranti“ u Riječkoj luci
- listopad - sudjelovanje u vježbi spašavanja iz ruševina na poligonu Šapjane, u sklopu projekta SEE URBAN;

Usavršavanja

- gašenje šumskih požara, desantiranje iz helikoptera
- intervencije s opasnim tvarima

Za potrebe Javne vatrogasne postrojbe Grada Rijeke nabavljena je nova oprema, i to prvenstveno komunikacijska oprema, osobna zaštitna oprema te izolacijski aparati.

Organizirano je memorijalno natjecanje „Riječke vatre“ na kojem je nastupilo 50 natjecateljskih ekipa.

1.3.5. OSTALE AKTIVNOSTI

Uz navedene aktivnosti i intervencije izvršena su 33 preventivna osiguranja brojnih kulturnih i sportskih manifestacija koje su se tijekom godine održavale u Rijeci, primjerice Karneval, priredbe u Hrvatskom kulturnom domu, Festival Hartera, osiguranje nogometnih utakmica HNK Rijeka itd.

Izvršeno je i 144 osiguranja helikopterskih medicinskih letova na helidrom Delta.

U suradnji s Inspekcijom zaštite od požara i eksploziva Policijske uprave primorsko-goranske i Gradom Rijeka, obavljani su obilasci prometnica odnosno vatrogasnih pristupa na području Kozale i Škurinja.

Stanje vatrogasnih pristupa na spomenutim lokacijama nije bilo zadovoljavajuće, stoga su predložene mjere za poboljšanje, odnosno osiguranje vatrogasnih pristupa do visokih stambenih objekata.

1.4. SLUŽBE I POSTROJBE PRAVNIH OSOBA KOJE SE ZAŠTITOM I SPAŠAVANJEM BAVE U OKVIRU REDOVNE DJELATNOSTI

Službe i pravne osobe koje se zaštitom i spašavanjem bave u okviru redovne djelatnosti

zajedno s Javnom vatrogasnom postrojbom Grada Rijeke čine temelj sustava civilne zaštite na području grada Rijeke.

Službe i pravne osobe koje imaju zadaće u sustavu civilne zaštite, imaju obvezu uključivanja u sustav civilne zaštite kroz redovnu djelatnost, posebno u slučajevima angažiranja prema Planu zaštite i spašavanja na području grada Rijeke. Utvrđeni su i načini dogradnje i jačanja dijela njihovih sposobnosti koji su posebno značajni za sustav civilne zaštite.

Odlukom o određivanju pravnih osoba od interesa za zaštitu i spašavanje na području grada Rijeke, definirane su pravne osobe koje bi sudjelovale u provođenju pojedinih mjera zaštite i spašavanja, a s ciljem priprema i sudjelovanja u otklanjanju posljedica katastrofa i velikih nesreća.

Pravne osobe koje obavljaju poslove zaštite i spašavanja (civilne zaštite) djeluju sukladno svojim operativnim planovima i Planu zaštite i spašavanja za područje grada Rijeke. S pravnim osobama od interesa za zaštitu i spašavanje potpisuje se Ugovor o suradnji u slučaju katastrofa i velikih nesreća koji ne zahtijeva od pravnih osoba izdvajanje posebnih materijalnih sredstava izvan redovnog poslovanja, ali se aktivira u slučaju katastrofa i velikih nesreća.

Od pravnih osoba koje nisu obuhvaćene Odlukom o određivanju pravnih osoba od interesa za zaštitu i spašavanje, a koje se zaštitom i spašavanjem bave u svojoj redovnoj djelatnosti, Grad Rijeka je potpisao Ugovor o financiranju programskih aktivnosti s Hrvatskom gorskom službom spašavanja – Stanicom Rijeka i Hrvatskom udrugom za obuku potražnih pasa – Grupom potražnih pasa Rijeka.

Pri utvrđivanju iznosa razmatrana je i realizacija i vrste provedenih aktivnosti iz Programa aktivnosti u 2017. godini.

Za Hrvatsku udruhu za obuku potražnih pasa – Grupa potražnih pasa Rijeka utvrđen je iznos od 20.000,00 kuna za potrebe angažiranja i obučavanja vodiča i pasa za potrebe potražnih akcija za unesrećenim osobama u ruševinama, odronima te ostalim nepristupačnim mjestima.

Iznos je utvrđen temeljem Programa aktivnosti za 2017. godinu.

1.5. OSTALE SLUŽBE I PRAVNE OSOBE KOJE SE BAVE ZAŠTITOM I SPAŠAVANJEM (OSTALE GOTOVE SNAGE)

Odlukom o određivanju pravnih osoba od interesa za zaštitu i spašavanje na području grada Rijeke definirane su, osim pravnih osoba koje se zaštitom i spašavanjem bave u svojoj redovnoj djelatnosti, i pravne osobe koje bi sudjelovale u provođenju pojedinih mjera zaštite i spašavanja, a čija redovna djelatnost nije u području zaštite i spašavanja, ali koje bi sa svojim ljudskim i materijalno-tehničkim kapacitetima sudjelovale u aktivnostima zaštite i spašavanja (civilne zaštite).

U pravne osobe kojima zaštita i spašavanje nije redovna djelatnost spadaju pravne osobe koje imaju postrojbe i stručne timove za zaštitu i spašavanje (komunalna društva, građevinske tvrtke, tvrtke koje imaju posebne strojeve – dizalice, šleper, plovila i sl.), pravne osobe koje pružaju usluge (npr. usluge prijevoza, smještaja, prehrane i sl.) te udruge građana (izviđači, radioamateri i dr.).

Tijekom 2017. godine nije bilo potrebe za angažiranjem ovih pravnih osoba u sustavu civilne zaštite te za njih nisu izdvajana proračunska sredstva, osim za Pilotski klub "Krila Kvarnera".

Primarni zadatak izviđanja Pilotskog kluba „Krila Kvarnera“ je uočavanje pojave požara na području nadziranja (aerodrom Grobnik-Klana-Kastav-Preluk-obalni pojas-sredina Riječkog zaljeva-Šmrika-Zlobin-Čavle-Aerodrom Grobnik), ali i se također nadziralo onečišćenje mora kvarnerskog akvatorija, posebno u blizini Termoelektrane Rijeka u Urinju, Brodogradilišta Viktor Lenac d.d. i 3. maj Brodogradilišta d.d. Rijeka, Luke Rijeka d.d. – lučkih bazena Rijeka i Bakar te Luke Omišalj.

Područje pruge od Plasa-Meje-Škrljeva prema Rijeci je i u 2017. godini bilo izvor redovitih požara od kočenja vlakova prilikom spuštanja prema Rijeci, a poučeni iskustvom iz ranijih godina, ovo je područje češće nadlijetano.

S pravnim osobama kojima zaštita i spašavanje nije redovna djelatnost također se potpisuje Ugovor o suradnji u slučaju katastrofa i velikih nesreća koji ne zahtijeva od pravnih osoba izdvajanje posebnih materijalnih sredstava izvan redovnog poslovanja, ali se aktivira u slučaju katastrofa i velikih nesreća, a preuzima obveza Grada u nadoknadi materijalnih

sredstava za angažman opreme i ljudstva izvan redovne djelatnosti pravne osobe.

Pravne osobe kojima zaštita i spašavanje nije redovna djelatnost, izrađuju svoje operativne planove u kojima se utvrđuju postupci i način realizacije operativnih zadaća.

2. OSTALE AKTIVNOSTI U SUSTAVU CIVILNE ZAŠTITE

2.1. Skloništa

Iz Proračuna za 2017. godinu izdvojeno je 37.404,36 kuna u svrhu tekućeg održavanja skloništa, tehničke kontrole i investicijskog održavanja skloništa.

U svibnju 2017. javno tunelsko sklonište vođeno u evidenciji Grada Rijeke pod imenom FINA-Trg riječke rezolucije-Grivica-Katedrala prenamijenjeno je u novu gradsku atrakciju pod imenom *TunelRi*, podzemnu šetnicu duljine 330 metara.

Kod javnih tunelskih skloništa poduzimaju se mjere tekućeg održavanja odnosno održavanja skloništa u postojećem stanju od kojih su najčešće: zamjena lokota, brava ili cilindara na postojećim vratima, čišćenje pred-ulaza u skloništa ili čišćenje interijera, popravak i ličenje vrata gdje je to moguće, te zamjena dotrajalih vrata.

Kod kućnih i blokovskih skloništa također se poduzimaju iste mjere s tim da je tu problematika nešto složenija. Kako se skloništa nalaze uglavnom u sastavu zgrada, prisutna su nasilna ulaženja u skloništa, te devastiranje opreme i samih skloništa, kao i njihovo onečišćavanje.

Također se radi na zamjenama lokota i brava, popravcima pred-ulaznih i ulaznih vrata, popravcima elektroinstalacija.

Na području grada Rijeke postoji 57 kućnih i blokovskih skloništa pod upravljanjem Grada Rijeke s kapacitetom od svega 8.593 osoba, što je samo 6,67% od ukupnog stanovništva grada Rijeke (128.735 stanovnika).

Dio skloništa, koja su za to pogodna, dana su u zakup te se i sredstva s tog osnova koriste za održavanje skloništa.

2.2. Zahtjevi civilne zaštite u prostornim planovima

U 2017. godini donesene su izmjene i dopune Prostornog plana uređenja grada Rijeke i Generalnog urbanističkog plana grada Rijeke, te prema zakonskim obvezama i već ustaljenoj stručnoj praksi implementirane su mjere zaštite i spašavanja.

2.3. Edukacija građana

Tijekom 2017. godine nije provedena posebna edukacija građana u području sustava civilne zaštite.

2.4. Edukacija djece u osnovnim školama

U prethodnih nekoliko godina u osnovnim školama na području grada Rijeke uz asistenciju djelatnika Službe za sigurnost na radu i opće poslove Grada Rijeke provodile su se vježbe evakuacije školske djece i zaposlenika škola uslijed požarne opasnosti.

S takvom praksom nastavilo se i u 2017. godini, ali uz samostalno izvođenje vježbi od strane osnovnih škola.

Zakonom o zaštiti na radu predviđeno je izvođenje barem jedne vježbe evakuacije u dvije godine.

Vježbe se izvode insceniranjem požara, a iz škola bi se vršilo uzbunjivanje i dojavljivanje Javnoj vatrogasnoj postrojbi Grada Rijeke, Županijskom centru 112 te Policijskoj upravi Primorsko-goranskoj. Vježbu provode osobe koje su i inače zadužene po školama za tu aktivnost uslijed požarne opasnosti, a učenici iz škole izlaze predviđenim evakuacijskim putovima u pratnji svojih učitelja na mjesta okupljanja predviđenim za takve slučajeve.

U drugom dijelu vježbe obavlja se spašavanje i ukazivanje prve pomoći ozlijeđenoj osobi.

Prvu pomoć provode djelatnici škola koji su prethodno osposobljeni za pružanje prve pomoći.

3. ZAKLJUČAK

Tijekom 2017. godine nabavljena je nužna oprema potrebna za pretraživanje za ljudima zatranim u ruševinama.

Povoljna je okolnost što u protekloj 2017. godini na području grada Rijeke nije bilo ugroza koje su zahtijevale aktiviranje snaga izvan snaga kojima je civilna zaštita redovita djelatnost.

Unatoč problemima s brojnošću pripadnika postrojbi civilne zaštite Grada Rijeke, izvršen je preustroj postrojbi u kojima su nosiva snaga vatrogasci Javne vatrogasne postrojbe Grada Rijeke čime će se dobiti na njihovoj efikasnosti.

Važno je naglasiti kako je u 2017. godini također izvršena nadgradnja sustava civilne zaštite na području grada Rijeke izgradnjom helidroma na Delti te uspostavom potpornog komunikacijskog centra u slučaju velikih nesreća.

Grad Rijeka je i u 2017. godini aktivno sudjelovao u radu Platforme hrvatskih gradova i županija za smanjenje rizika od katastrofa – udruge osnovane radi lakšeg organiziranja, umrežavanja i koordinacije aktivnosti gradova i županija s ciljem smanjenja rizika od nastanka katastrofa i izgradnju funkcionalnog sustava civilne zaštite, putem koje se provode i redovite edukacije za predstavnike članova Platforme.

U sklopu Projekta "SEE URBAN – Izgradnja akcijske mreže urbane otpornosti u Jugoistočnoj Europi", održana je Regionalna konferencija u Opatiji dana 16. do 18. listopada 2017. godine.

Regionalna konferencija održana je s ciljem razmjene iskustava i jačanja međunarodne suradnje u području smanjenja rizika, jačanja kapaciteta lokalnih institucija koje se bave smanjenjem rizika od elementarnih nepogoda i drugih nesreća u sedam država i područja Jugoistočne Europe (Hrvatska, Bosna i Hercegovina, Srbija, Crna Gora, Makedonija, Kosovo i Albanija).

U radu konferencije sudjelovali su predstavnici Vlade Republike Hrvatske, Hrvatskog sabora, UNDP-a, UNESCO-a, predstavnici institucija i udruga iz svih sedam država obuhvaćenih projektom SEE URBAN, te predstavnici Platforme hrvatskih županija i gradova za smanjenje rizika od katastrofa koja je jedan od važnih regionalnih partnera u realizaciji gore navedenog projekta i sastanka.

Rad konferencije organiziran je od strane Platforme hrvatskih županija i gradova za smanjenje rizika od katastrofa u suradnji sa institucijama i državama sudionicima SEE URBAN projekta koji je okupio veliki broj vrhunskih stručnjaka s područja Jugoistočne Europe iz sustava civilne zaštite, koji su udruživanjem i razmjenom vlastitih znanja i iskustava, ojačali postojeću mrežu urbane otpornosti u Jugoistočnoj Europi.

Pravilnikom o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti u postupku njihovog donošenja („Narodne novine“ broj 49/17) godišnja analiza stanja sustava civilne zaštite na području jedinice lokalne samouprave utvrđena je kao planski dokument u području civilne zaštite.

Člankom 67. Pravilnika propisano je da ako jedinice lokalne samouprave samostalno izrađuju planske dokumente, izrađivači su dužni u planske dokumente priložiti presliku akta o osnivanju radne skupine za izradu dokumenta. Sukladno navedeno, ovom planskom dokumentu se prilaže preslika Odluke o osnivanju radne skupine za izradu planskih dokumenata civilne zaštite Grada Rijeke od 23. travnja 2018.

Člankom 61. Pravilnika propisano je da su svi nositelji izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti dužni u postupak donošenja propisa uključiti javnost kako bi se prikupile informacije o interesima, stavovima i prijedlozima zainteresirane javnosti u vezi s javnim politikama na području civilne zaštite te pravovremeno uočile slabosti i negativni učinci javnih politika, a koje kroz postupak savjetovanja treba otkloniti prije njihovog formalnog usvajanja.

Sukladno navedenom, Analiza stanja sustava civilne zaštite na području grada Rijeke u 2017. godini objavit će se na www.rijeka.hr radi provedbe savjetovanja s javnošću u trajanju od 30 dana.